Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. Число 272. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 22. падолиста, 1921.

VOL. XXIX. No. 272. Jersey City, N. J., Tuesday, November 22, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЗАЯВИ ДЕРЖАВ В СПРАВІ КИТАЮ

ВАШІНҐТОН, 19. падолиста. — Ціле нинішне засідання конференційного комітету було посвячене заявам держав в справі відношення до китайської републики.

Першим, котрий промовляв в сій справі, був японський делеґат віцеадмірал Като. Він висловив погляд, що трудности Китаю лежать не в його внутрішнім положенню, але в його заграничних відношеннях. На думку Япану, другі держави повинні постаратися упорядкувати заграничні справи Китаю, полишаючи Китайцям самим вільну руку в полагодженню своїх домашніх справ. Японський делеґат далі запевняв членів конференції про як найкращі бажання Япану супроти Китаю. Він ручив, що Япан хоче удержувати з Китайом можливо найкращі відносини та помагати Китайови здійснити усі слушні стремління. Він запевняв, що Япан не руководиться супроти Китаю бажаннем розростися територіяльно коштом Китаю та що Япан придержується супроти Китаю політики „отвертих дверий" (себто, що доступ до Китаю має бути свобідний усім державам однаково). Япан хоче на далі діставати від Китаю ріжні сирівці для своїх фабрик та всякі рільничі продукти для свого фабричного населення. Япан не хоче мати в Китаю ніяких спеціяльних прав ані привілеїв. В усіх других справах Япан готов тін рука об руку з другими державами і всіми силами співділати з ними в їх акції для Китаю.

ЗАЯВИ ДРУГИХ ДЕРЖАВ.

Після промови японського делеґата заняв слово бельґійський делеґат, барон де Картіе. Він упевняв конференцію, що Бельґія подасть другим державам руку в їх роботі коло справедливого полагодження трудностий Китаю. Він заявився за політикою „отвертих дверий" і підносив заяву Китаю, признаючу торговельну рівність для всіх держав.

Іменем Англії заявив Балфур, що Англія усе стояла за політикою „отвертих дверий" для Китаю і що сеї політики вона не змінила. Згідно зі сею політикою Англія готова тепер признати цілість та независимість Китаю і позволити йому правувати після своеї волі над своею будучностю.

Італійський делеґат Шанцер зложив заяву, що Італія також годиться признати засаду „отверитх дверий" для Китаю і визнати його повну независимість і незалежність в усіх справах.

Французький премієр Бріян підняв, що Китай граничить з французькими посілостями на просторі півтора тисячі миль. Він ручив, що Франція хоче повної независимости Китаю, але він радив розібрати кожду точку китайського домагання.

Голяндський представник Кернебек заявив, що йому не богато треба говорити, бо Китай знає Голяндію як доброго сусіда.

Португальський представник заявив, що він не ріжниться в своїх поглядах від представників других держав, і як вони, бажае бачити Китай обедианою та богатою країною.

Китайський представник Ше дякував опісля делеґатам держав за їх вислови симпатії для Китаю.

ЯПАН НАСТАЄ НА БІЛЬШУ ФЛЬОТУ.

ВАШІНГТОН, 19. падолиста. — Артур Балфур, англійський представник, та адмірал Като, японський представник, відбули довшу конференцію з американським секретарем стейту Гюзом.

Предметом конференції було домаґанне Япану позволити йому удержувати більшу фльоту, як се пропонував американський уряд першого дня конференції. Які саме домагання поставив на сій конференції японський представник, покищо невідомо. Ходять чутки, що на місце американського внесення, після котрого японська фльота мала матися до американської або англійської як мається 5 до 3, Японці пропонують, щоби відношенне було як 10 до 7.

Американські делеґати досі проявляли охоту придержуватися свого первісного внесення.

КРАВЕЦЬКА ЮНІЯ ДУМАЄ ПОЗИВАТИ ПІДПРИЄМЦІВ.

НЮ ЙОРК, 20. падолиста. — Кравецька юнія, що тепер веде страйк кравців в Ню Йорку, збираеться позвати кравецьких підприемців за недодержанне умови та домагатися від суду видання судового приказу проти підприемців, відкликати зарядженне заплати від штуки.

Юнія уже наняла адвоката в особі Гилквита, а сей спитав о правну опінію відомого правника Антермаера. Сей послідний видав свое ореченне, що підприемці видимо були зобовязані придержуватися контракту з юнією до 1. липня 1922. року, що вони не мали права зривати контракту з юнією, що вони не мали права заряджувати заплати від штуки, що отже вони викликали страйк безправним способом, до чого робітники не дали їм найменчого приводу. Юнія отже має повну основу домагатися від суду судового приказу („інджанкшен") проти кравецьких босів, а суд повинен тепер отвертю показати, чи контракт межи босами та юнією обовязує лише кравців, чи також підприемців.

КОНҐРЕС НЕ ХОЧЕ ОПОДАТКОВУВАТИ БОГАТИХ СПАДКОЕМЦІВ.

ВАШІНҐТОН, 18, падолиста. Конференція представників сенату та палати послів, котра мала вирівняти непорозуміння межи обома палатами конґресу в справі нового податкового закона, постановила відкинути ухвалену сенатом поправку до податкового закона, на основі котрої малося підбільщити податки від великих спадщин.

Після обовязуючого тепер закона податок від спадщини виносить 25 процент від спадщини, що представляє вартість 10 міліонів долярів, або більше. На основі внесеної поправки держава мала побирати податок 25 процент лише від 10 міліонових спадків; від більших спадків податок мав бути більший, аж доки не дійшов до 50 процент від спадщини, представляючої вартість 100 міліонів долярів або більше.

ГОЛОВА СТАЛЕВОГО ТРАСТУ ВОРОЖИТЬ ЖИВИЙ РУХ В ПРОМИСЛІ.

Судця Ґеріх, голова сталевого трасту в Америці, говорив в пятницю вечером перед американським Інститутом Залізного Промислу про положенне в промислі і висказався дуже оптимістично про наслідки вашінґтонської конференції про зменченне зброєнь. На його думку, Америка стоїть перед небувалим оживленнем в промислі, якого заповідження можна бачити уже тепер; Ґері вказував на факт, що за послідних 90 днів сталева продукція в Злучених Державах більше як подвоїлася. Зменченне морських зброєнь не то що не буде мати злого впливу на сталевий промисл, але причиниться до небувалого його оживлення через оживленне других галузий промислу.

ОФІЦЕРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ ВЕДУТЬ ПРОПАҐАНДУ ПРОТИ ЗМЕНЧЕННЯ ФЛЬОТИ.

Як подають до зрозуміння з урядових жерел, американський уряд лагодиться уділити публичну нагану цілому рядови висших офіцирів американської военної фльоти за те, що вони позволили собі на остру критику проти урядової пропозиції зменчення морських зброєнь.

Кількох офіцирів американської фльоти має бути вмішаних в справжню пропаґанду, звернену проти всего стремління уряду зменчити фльоту та видатки на неї. Офіцири, заінтересовані у авансах та почестях, ведуть аґітацію проти зменчення фльоти; аґітацію ведуть через ріжні клюби; послідними днями почали вони вже навіть добиватися до преси.

Американський уряд, коли буде уділяти нагани морським офіцирам, дасть їм рівночасно до зрозуміння, що на случай, якби котрий офіцир бажав дійсно скритикувати уряд за його становище в справі зброєння, то може се зробити, але мусить се зробити у відповідний спосіб, себто має віднестися в тій справі через своїх висших офіцирів.

РОСІЙСЬКІ ЗБІГЦІ В ПОЛЬЩІ.

На послідній Парижській конференції в справі російських збігців за кордоном показалося, що найбільше їх число схоронилося в Польщі. В липни сего року налічувано їх там 550.000 і число те зростає з кождим днем. В наслідок теперішного голоду в Росії від двох місяців поверх 4000 душ переходить щодня польську границю. Поміж збігцями 150,- Жидів. Висше згадане число не включає военних плінників, котрі по заключенню мира чергою вертаються назад в Росію.

ЗОЛОТО І ДОВГИ.

42% усього золота на світі мають тепер Злучені Держави Америки. Вони мають довжників на 2 міліярди фунтів стерлінґів. Серед них є: Англія 972 міл., Франція 550 міл., Італія 325, Белгія 670 міл. Росія 37 міл., та інші держави 46 міл. разом. В той же час Англія винні: Росія 561,4 міл., Франція 557, Італія 476,8, Белґія 103, та інші держави 82 міл., разом 1 міліярд 947.6 міл. фунтів стерлінґів.

АРҐЕНТИНА БОРЕТЬСЯ ЗІ САРАНЧОЮ.

Як доносять з Арґентини, південно-американської републики, страшна пляга навістила провінцію Санта Фе, одну з найбільше урожайних і рільничих провінцій Арґентини. Минувшої весни на полях сеї провінції налетіло велике множество саранчі. Комашня зложила в земли велике число ячечок, з котрих тепер вилізла комашня, і грозить знищеннєм усему дозріваючому збіжу. Міністерство рільництва вислало велике число урядників до поборювання комашні і визначило на сю ціль поважну суму гроша. Урядники, ділаючи на спілку з урядом, знищили коло 50 тон ячечок саранчі, але навіть се відай не богато поможе і саранча, таки зробить велику шкоду сегорічнім жнивам.

ДЕРЕВО ЗАДЕРЖАЛО ВОЗДУШНУ ПОЧТУ

Воздушна почта, заведена межи Ню Йорком та Шікаґом і декотрими важнійшими містами, положеними межи ними, стрінулася оногді з несподіваною перешкодою. З Шікаґо вилетів до Клївеланду почтовий летун Ден Кайсер. Коло пів одинайцятої години рано в пятницю наїхав він коло Ґері, в стейті Індіянах, на дерево. Від зударення аероплян ушкодився легко, а самий летун вийшов цілo, лише сильно подрапаний. Його зараз відставлено до шпиталя, де лікарі переконалися, що він звихнув собі троха спину.

Причиною випадку була густа мрака. Летун, котрий летів відомою собі добре дорогою, спустився на свою память і летів нагадь. Напрям його лету був добрий, але не бачучи землі, він полетів за низько і віхав в дерево.

ПОЛЯКИ АБО РОСІЯНИ, ТІЛЬКИ НЕ УКРАЇНЦІ

На Волині, в Рівному, не принято яко цівільних урядовців трох Українців „з причини здеклярованої їх української народности". При тому їм зауважено, що коли вони подадуть заяву, про свою польську чи „евентуально" російську народність, то внески їх будуть розглянуті наново.

САМОВБІЙСТВО СТУДЕНТА В ПЕРЕМИШЛИ.

В Перемишлі відібрав собі життя ученик 8 кл. гімн. Гавсман. Причина самовбійства нещаслива любов.

ЯК БРІЯН МАЄ ОБОРОНЯТИ У ВАШІНҐТОНІ ФРАНЦУСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ?

ПАРИЖ, 20. падолиста. — Тутешня преса подає відомости, що французький премієр Арістід Бріян у своїй промові, яку виголосить в понеділок, дня 21. с. м., на конференції у Вашингтоні предложить такі засади заграничної політики Франції.

1. — Франція годиться на плян обмеження морських зоружень, який предложив американський державний секретар Гюс, отворяючи вашингтонську конференцію.

2. — Франція все ще є загрожена на східних границях і тому не може зменьшити числа дивізій, які держить під оружем.

3. — Франція мусить удержувати свою армію на суші в цілости так як вона є тепер, поки в Европі не настане лад.

4. — Франція мусить стояти при Польщі, якої вона не може покинути, колиб на неї напала Росія.

Премієр Бріян у своїй бесіді буде головно займатися справою зоружень на суші.

Він, як пишуть ґазети, обговорить зокрема російське становище. Згадає, що советська Росія має тепер 1,000,000 постійної армії, та зазначить, що аліянти, а окзрема Франція, мусить мати відповідну силу, щоби відбити сю небепеку.

Французи сподіваються, що засади, які проголосить Бріян в імени Франції, не стрінуть на вашинґтонській конференції поважної опозиції, і мають надію, що конференція прийме їх однодушно.

В ЛОНДОНІ ВВАЖАЮТЬ ГОСТИНУ БРИТІЙСЬКОГО ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА В ІНДІЇ НЕВДАЧЕЮ.

ЛОНДОН, 20. падолиста. — В тутешніх політичних кругах висловлюють занепокоєннє з приводу огстини князя Валії (британського престолонаслідника) в Індії, де власне в часі сеї гостини вибухли бунти Гіндусів (Індійців).

Кажуть, що хотяй особиста безпечність особи престолонаслідника є запевнена через охорону при помочі поліції і війска, то всетаки ся гостина замісць принести політичний успіх принесе невдачу, бо оставить спомин, що вона була зазначена бунтами і стріляниною війска до гіндуських мас збунтованого населення в Бомбаю, отже лишить найгірший спомин, спомин пролитої крови.

БУНТ В ІНДІЇ.

БОМБАЙ, Індія, 18. падолиста. — Бунти, які повстали були тут з нагоди приїзду князя Валії (британського престолонаслідника) затихли були вчера вечером, але відновилися знову сьогодня рано в части міста, де живуть Гіндуси (Індійці).

Гіндуські націоналісти нападали на склепи; нищили і палили в них англійські товари й інші чужинецькі вироби, навіть горівку.

Британські власти вислали війска в зворохоблену часть міста.

В ГАЛИЧИНІ ЩЕ ЖИВУТЬ ПІД ЗЕМЛЕЮ.

ЛЬВІВ, 1. падолиста. — З Бучача доносять, що в околицях сього міста, а також здовж Збруча, 10 процент населення, найбільш зруйнованого війною, до сього часу мешкає в землянках, або в напівзруйнованих будинках, які не дають жадного захисту від зимових холодів і слоти.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ-ВИГНАНЦІВ В ПОЛЬЩІ — УКРАЇНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТОВИ В ПРАЗІ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 23. жовтня. — З нагоди відкриття українського університету в Празі Головна Управа „Союза Українських Студентів в Польщі" надіслала на свято відкриття таку телеґраму:

„Мечем науки збудується Соборна Вільна Україна. Думкою і серцем лине і шле привіт „Союз Українських Студентів Польщі", Головна Управа."

УКРАЇНА ГОДУЄ ГОЛОДНУ МОСКОВЩИНУ.

БЕРЛІН, 25. жовтня. — По відомостям, які має відділ заготовок народнього комісаріяту харчування, по всій советській Росії зібрано 49,710,086 пудів хліба. Крім того, на Україні зібрано 24,271,845 пудів, разом — 73,981,931 пудів. Найкраще іде збір податку на Кубанщині й Україні. Згідно з державним пляном, з України має бути вивезено 57 міліонів пудів хліба. На протязі жовтня до грудня сподіваеться советський уряд вивезти 20 до 22 міл. пудів. На протязі січня до марта 1922, 15 міліонів пудів.

КЕРЕНСЬКИЙ ПРО МАЙБУТНІЙ УРЯД РОСІЇ.

ПРАҐА, столиця Чехословаччини, 22. жовтня. — Александер Керенський в розмові із співробітником тутешньог німецької ґазети „Праґер Прессе" зазначив, що тепер замітним для відносин в Росії являеться те, що большевизм, завдяки неповодженню своеї політики, знаходиться в стадії, яка веде безупинно до капітуляції (здачі). Хто обійме уряд в Росії, важко передбачити, але будучий російський уряд буде однаково далекий як від большевизму так і від реакції.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ А КОМУНІСТИ.

Буде вже рік, від коли навіть найзагорілійші московські комуністи прийшли до переконання, що всі зусилля большевиків перемінити соціялістичні партії в ріжних краях на своїх слуг не поведуться. Побачивши свою повну безсильність в тім напрямі, большевики перестали змагатися за правлінне в соціялістичних партіях і приказали своїм прихильникам та прихвостням виступати з партій. Думали в той спосіб ослабити і підорвати соціялістичні партії. Се їм по части вдалося. Декотрі соціялістичні партії дійсно потратили через се хвилево богато політичного впливу. Однак, відступаючі від партії большевики заплатили за сю страту більше, як ціла справа була варта. В кождім краю, де большевики виступили зі соціялістичної партії, вони підорвали себе богато більше, як підорвали соціялістів. Виступивши з партії, вони потратили зносини і стичність зі свідомим робітництвом, і за короткий час звелися на ніщо тоді, як соціялісти, позбувшися большевицьких киринників і провокаторів, без внутрішних розбивачів і з подвоєною енергією взялись до відбудовання партій.

Побачивши прикрі наслідки своєї кирині для себе самих, московські большевики стали оглядатися за другими робітничими ґрупами, щоби до них приссатися і на їх плечах вилізти до власти. Підходячою орґанізацією видалися їм робітничі юнії. Зорґанізовані не для політичної боротьби, а для безпосередної боротьби за поправу робітничої долі у фабриці, до боротьби не через вибори, але в страйки та лакавти, сі робітничі юнії виглядали большевикам дуже відповідним полем „праці". Давнина робітничих юній показувала на твердість та постійність їх орґанізації. Вони розпоряджають великими фондами; колиб так большевикам вдалося загорнути в свої руки ті запомоги для страйкарів, то се булаби велика полекша для вичерпуючоїся кишені московських комісарів. Отже пішов з Москви до большевицьких аґентів за границями приказ за приказом: „Приступати до робітничих юній! Там робити роботу! За всяку ціну старатися їх здобути для большевизму! Робити зі середини, „вертіти зі середини", поки не навернеться усіх юнійних робітників на праведну віру комунізму!" Ішли прикази від большевицького уряду в Москві, ішли такі самі прикази від Третого (московського) Інтернаціоналу, ішли вони від конґресів совєтів, від кождої большевицької орґанізації. Ішли вони листовно, телеґрафічно, бездротним телеґрафом, ішли почтовими грошевими переказами, ішли з посилками перл і дорогого каміння.

Нині московські комуністи можуть уже оглядати наслідки своєї майже річної доцільної праці в тім напрямі. Нині можуть вже переглянути поля, собою засіяні. Нині можуть обчислити свій бизнес та обрахуватись, чи вистарчила шкірка за виправу. Кілька фактів може засвідчити про большевицькі успіхи коло здобуття для себе юнійного руху. Недавно мав відбутися в Римі конґрес італійських зелізничників для вирішення питання приналежности до московського інтернаціоналу. До конґресу не дійшло, бо виконавчий комітет юнії рішив на своїм засіданню конґресу не скликати. Цікаве мотивованне рішненя; каже комітет, що конґресу не треба, бо й так тепер до Третого Інтернаціоналу приступити не можливо. Подібні наслідки мала большевицька пропаґанда серед металевих робітників у Франції. Хоч їх звичайно уважалося за дуже радикальних, та при виборі виконавчого комітету сеї юнії, всі кандидати, прихильні московським большевикам, перепали більшостю голосів. Ще один факт: недавно відбувся в місті Бордо конґрес французьких портових робітників, також радикально настроених. Конґрес вибрав урядниками самих противників большевизму, кромі сього приняв резолюцію, в якій всю вину за зменченне числа членів по юніях докових робітників з 38,000 в 1919. році на 18,000 кладе у вину большевицьким прихильникам. 45 голосами проти 10 ухвалено резолюцію, осуджуючу всяку московську аґітацію серед портових робітників. В тій самій резолюції була точка, звернена спеціяльно проти комуністичних аґентів серед робітників; се точка, забороняюча членови юнії належати до більше як до одної межинародної юнійної орґанізації. В Німеччині бачимо те саме: В місяцю жовтни відбувся в місті Гамбурґу конґрес Німецької Моряцької Ліґи, синдикалістичної орґанізації німецьких моряків. Ліґа через два роки попирала большевиків. Сього року конґрес значною більшостю голосів рішив покинути московських комісарів. Що більше, конґрес рішив поробити заходи коло скликання межинародного конґресу для зорґанізовання нової межинародної юнії моряків.

Московським большевикам не забрало богато часу побачити, на що заноситься. Їм стало ясно, як на долони, що їх зусилля коло здобуття для себе робітничих юній покінчаться такою самою скандальною невдачою, якою покінчився їх замах на соціялістичні партії. Московські комісарі знов вибралися на пошукуванне нових орґанізацій, щоби попробувати загорнути і використати їх для своєї ціли. В Москві повстав недавно московський ґімнастичний комітет, на котрого чолі стоїть Москаль Падвойскій, а котрий має загорнути під московські лапи ґімнастичні товариства Чехії, Німеччини, Швеції. В московських ґазетах уже обмірковувалися пляни загарбання в свої руки кооперативних орґанізацій, дарма, що большевики дивилися на кооперацію як на буржуазну школу буржуазних прикмет. Се певно ще не всьо. Ще будуть і другі спроби. Потапаючий навіть бритви буде хапатися, щоби вратуватися від смерти.

ПОЛЯКИ ЗНОВ ГОВОРЯТЬ ПРО АВТОНОМІЮ ГАЛИЧИНИ.

(Від власного кореспондента)

Перед загальними зборами Союза Націй польське правительство робило заходи, щоби навязати переговори з Диктатором Петрушевичем. В якій цілн, се ясно. Польща боялася, що справа Галичини буде піднята на загальних зборах Союза Націй. Тоді Польща моглаби була сказати: „Справа Галичини є на найліпшій дорозі до полагодження на основі порозуміння обох інтересованих народів. Польське правительство вже переговорює з українським правительством Галичини. З огляду на се міжнародня інтервенція Союза Націй чи Найвисшої Ради не є вже потрібна".

Ся штука Польщі не вдалася. Українське правительство Галичини не дало себе втягнути в переговори з Польщею.

Справа Галичини справді була піднята на загальних зборах Союза Націй. Збори ухвалили, щоб Рада Союза Націй ще раз пригадала Найвисшій Раді потребу як найшвидшого полагодження справи Галичини.

Тепер Польща боїться, що справа Галичини може прийти під наради Найвисшої Ради, боїться, що Найвисша Рада може вирішити справу Галичини всупереч бажанням Польщі.

Тому польське правительство й польські партії беруться на новий спосіб: **починають радити про справу автономії для Галичини.**

Польська преса виразно пише, о що тут ходить. Вона пише: „Коли не хочемо, щоби в справу Галичини вмішалася антанта, яка може вирішити сю справу проти нашого інтересу, то мусимо державам антанти показати, що ми самі хочемо вирішити ту справу так, щоб держави антанти не мали причини вмішуватися".

З готовим проектом автономії для української Галичини виступив клюб польських соціялістичних послів у польськім соймі, вносячи проєкт, вироблений послом Недзялковським.

Польські соціялісти хотять того самого, що всі инші польські партії, а саме: щоб українська Галичина належала на віки до Польщі. Та коли инші польські партії думають, що се можна осягнути тільки **насильним винищуванием** українського народу, то польські соціялісти кажуть, що польщити українську Галичину треба „по доброму", бо насильство збільшує тільки опір Українці, а крім того робить Польщі злу славу перед світом.

Таким „лагідним способом" польщення української Галичини вважають польські соціялістичні посли **автономію** для сього краю, — автономію, очевидно, відповідно уложену.

Автор соціялістичного проєкту автономії для української Галичини ,посол Недзялковський, подає в варшавськім „Роботніку" основи сього проєкту. Ось вони:

„І. Евентуальна автономна територія обнималаби, після проєкту адміністраційного поділу, який тепер опрацьовує соймова адміністраційна комісія, воєвідства Галицьке і Подільське, значить повіти: Богородчани, Долина, Городенка, Калуш, Коломия, Косів, Надвірна, Печеніжин, Рогатин, Сколє, Товмач, Турка, Жидачів, східні громади дрогобицького повіту (Галицьке воєвідство); Борщів, Бібрка (без судового пов. Ходорів), Броди, Бережани, Бучач, Чортків, Городок, Гусятин, Камінка струмилова, Львів місто, Львів повіт, Підгайці, Перемишляни, Радехів, Рава руська, Рудки, Скала, Сокаль, Тернопіль, Теребовля, Заліщики, Зборів, Збараж, Золочів, Жовква (Подільське воєвідство).

Загалом 42.532 квадр. кільометрів і 4,074.261 населення.

ІІ. Мешканці Східної Галичини а горожане Польщі малиби всі горожанські права, значить брали би участь у виборах до варшавського сойму. Для потреб автономічного законодавства і контролі автономічної адміністрації істнував би окремий краевий сойм, покликуваний що 3 роки загальним, без ріжниці пола, рівним, тайним, безпосередним і пропорціональним голосуванням.

ІІІ. В обсяг автономічного законодавства належали би: язикові справи, віроісповідні, з виїмком дотикаючих заграничної політики, шкільні та освітні, справи льокальної адміністрації, адміністраційного поділу Східної Галичини, орґанізації адміністраційних, автономних, повітових і громадських урядів, справи поліційні, публичних робіт, суспільної опіки, льокальних залізниць, електричної та моторової комунікації, рільництва з виїмком основної оґрарної реформи, боротьба з лихвою та спекуляцією, підтримування кооператив та загалом економічного життя.

IV. Східна Галичина як автономічна теріторія, мала би власний буджет і краєві фінанси, до яких впливали би певні означені податки і доходи з означених жерел.

V. Начальна адміністрація автономної теріторії складалабися з двох чинників, з підсекретаря стану (віцеміністра) для справ Східної Галичини, представника центрального уряду (намісника), який ділав би в його імени та Краєвої Ради, вибираної краєвим соймом пропорціональним голосуванням.

VI. Права польської меншости у всіх царинах публичного життя були би заґарантовані рядом подрібних приписів; урядовими мовами булиб польська і українська рівнорядно; ніякий закон краєвого сойму, ніякий крок автономічних урядів не міг би в нічому нарушувати конституції Польщі, ані загально державних законів".

Сі основи подані в таких загальних рисах, що не дають матеріялу для докладного розгляду. Але і з них уже видно, що цілю автономії, якою польські соціялістичні посли хотіли би ущасливити українську Галичину, є **польщенне** сього краю й укріпленнє в нім польської державности.

Перше всего сей проєкт хоче зрабувати значну часть теріторії української Галичини і влучити її до Польщі без ніяких автономічних прав.

Вже т. зв. лінія Керзона, установлена Найвисшою Радою Мирової Конференції 8. грудня 1919 р. для означення тимчасових східних границь Польщі, признає Польщі значну полосу української землі на схід від Сяну разом з історичним українським містом Перемишлем.

Проєкт польських соціялістів іде далі і пересуває границю між Польщею й автономною українською Галичиною ще далі на схід, так, щоби зрабувати для Польщі ще кілька українських повітів **разом з нафтовими теренами в околиці Дрогобича.**

Розуміється, на захід від сеї границі український нарід не мав би ніяких національних прав і був би зовсім відданий на поталу польонізації.

А як було би на схід від сеї границі, в автономній українській Галичині. Тут автономія мала би за ціль переводити автономію постепенно, „по доброму".

Отже урядовими мовами були би „польська й українська рівнорядно", — що значить, що мова польської меньшости по **букві** закона мала би ті самі права, що мова української більшости, а в дійсности польська мова була би на першім місци, а українська на останнім.

Далі: права польської меншости були би „запоручені рядом подрібних приписів". В дійсности вийшло би так, що ті права польської меншости були би певне більші, ніж права української більшости.

Далі: зпід компетенції галицького сойму була би **винята основна аґрарна реформа.** Се значить, що аґрарну реформу переводив би **польський** сойм, — переводив би так, як доси, а саме з цілю скольонізувати українську Галичину польськими селянами з Польщі.

При тім усе треба мати на увазі, що автономію для української Галичини має ухвалити **польський** сойм, отже він уже добре подбав би про польонізацію краю. Так само польський сойм мав би кождої хвилі автономію змінити. Так само **иншими** законами польський сойм міг би постійно автономію обмежати, міг би ухвалювати особливі державні закони для польонізації Галичини. А галицькі Українці, хоч би мали більшість у галицькім соймі, були би проти сього безсильні, бо „ніякий закон галицького сойму не міг би в нічім нарушувати конституції Польщі ані загально державних законів".

Як бачите, польський соціялістичний проєкт автономії для української Галичини є тільки проєктом на „лагідне" польщеннє української Галичини.

А одначе й сей проєкт викликав уже опозицію, і то не тільки серед польських несоціялістичних партій, але навіть серед польських соціялістів, а саме противляться йому польські соціялісти з української Галичини, які думають, що при такій автономії польонізація краю буде занадто утруднена.

Більшість польських партій каже, що українській Галичині не треба давати теріторіяльної автономії та що вистане дати Українцям **особову** автономію в шкільних і віроісповідних справах, таку, яку мають прим. Жиди в своїх віроісповідних справах.

Що Польща, говорячи про справу автономії для української Галичини, зовсім не думає поважно над згодою з українським народом, а тільки над тим, якби його знищити, — про се найліпше свідчить та обставина, що вона ділить українські землі, які загарбала, на ріжні ґрупи, і для кождої ґрупи придумує инші способи панування.

Коли взяти тільки під увагу політику польських соціялістів, отже політику партії, яка найголоснійше кричить про свою прихильність до українського народу, то будемо мати такий образ:

Та часть української Галичини, яка остала би на захід від границі, означеної в соціялістичнім проєкті, мала би бути від разу зовсім спольщена.

Та часть української Галичини, яка мала би дістати автономію, мала би бути польщена поволи, „лагідними" способами.

В кінці Холмщина, Підляше, Волинь мала би дістати знов окремі форми правління, себто польщення.

Говорячи про автономію для української Галичини, провідник польських соціялістів Дашиньский заявив, що автономії не треба розтягати на українські землі, які до війни були під Росією, бо там „инші відносини".

Словом, Польща хоче поділити українські землі, які загарбала, на кілька частий і для кождої з них придумати як найліпші способи польонізації.

Коли-б Польща справді думала про згоду з українським народом, то старалася би утворити з усіх українських земель, над якими панує, один автономічний орґанізм.

Се не змінило би українського становища, бо ми не хочемо оставати в ніякій залежности від Польщі, але свідчилоби бодай про те, що Польща починає поважно думати про справу.

А так Польща поважно думає тільки про те, якими способами найуспішнійше знищити український нарід і запевнити собі пануванне на його землі.

І ніщо так ярко не ілюструє **правдивого** відношення Польщі до українського народу, як факт, що в той сам, коли в польськім соймі і в польській пресі ведуться розмови про автономію для української Галичини, — в той сам час найвизначнійші українські діячі у Львові і в цілім краю знаходяться в польських вязницях, а війско при помочи баґнетів і скорострілів вимушує на українськім населенню Галичини піддаватися польському списови населення.

Замість говорення про автономію збудуйте одну велику тюрму і всадіть до неї всіх Українців! Се буде бодай правдивий образ автономії українського народу під Польщею!

Очевидно, що український нарід знає ціну тим польським плянам автономії для української Галичини. І на ніяке польське ярмо, в ніякій формі, він не згодиться. Польща буде для нього ворогом доти, доки яканебудь часть української землі оставати-ме в якій-небудь залежности від Польщі. Тільки повне визволеннє всіх українських земель зпід Польщі може бути полагодженнем польсько-українських відносин.

Прага, 26. жовтня, 1921.

Др. Михайло Лозинський.

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ.

(Виказ зладжений четвертий раз).

До дня 16-го падолиста, 1921, зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1.	Chicago, Ill.	6,885
2.	Philadelphia, Pa.	3,303
3.	Jersey City, N. J.	2,595
4.	Громада Н. Н.	2,580
5.	Newark, N. J.	2,185
6.	New York City	1,705
7.	Hamtramck, Mich.	1,335
8.	Brooklyn, N. Y.	1,260
9.	Syracuse, N. Y.	1,105
10.	Perth Amboy, N. J.	1,065
11.	Rochester, N. Y.	1,005
12.	Elizabeth, N. J.	950
13.	Shamokin, Pa.	865
14.	Passaic, N. J.	760
15.	Manville, R. I.	745
16.	Wilmington, Del.	735
17.	Minneapolis, Minn.	700
18.	Carnegie, Pa.	685
19.	Detroit, Mich.	635
20.	Centralia, Pa.	585
21.	Amsterdam, N. Y.	562
22.	Little Falls, N. Y.	550
23.	New Haven, Conn.	540
24.	Allentown, Pa.	525
25.	Boston, Mass.	470
26.	St. Joseph, Mo.	440
27.	Millville, N. J.	430
28.	Bayonne, N. J.	410
29.	Avoca, Pa.	355
30.	Addison, Conn.	320
31.	Cornell, N. Y.	300
32.	Shenandoah, Pa.	281.70
33.	Providence, R. I.	280
34.	Altoona, Pa.	270
35.	Pittsburgh, Pa. (North)	250
36.	Stapleton, N. Y.	250
37.	Baltimore, Md.	235
38.	Rossford, O.	210
39.	Cohoes, N. Y.	205
40.	Mattituck, N. Y.	205
41.	Elizabethport, N. J.	200
42.	Rome, N. Y.	200
43.	Holyoke, Mass.	195
44.	Jeanette, Pa.	195
45.	Paterson, N. J.	195
46.	Stamford, Coon.	195
47.	Wilton, N. D.	185
48.	Yorkville, O.	180
49.	Desloge, Mo.	175
50.	Harrah, Okla.	175
51.	Pittsburgh, Pa. (South)	175
52.	Washington, D. C.	175
53.	Milwaukee, Wis.	170
54.	Woodhaven, N. Y.	170
55.	Trenton, N. J.	165
56.	Racine, Wis.	160
57.	Curtis Bay, Md.	150
58.	Lancaster, N. Y.	150
59.	St. Paul, Minn.	150
60.	Kansas City, Kans.	145
61.	Danbury, Conn.	140
62.	East St. Louis, Mo.	135
63.	Hartford, Conn.	115
64.	McAdoo, Pa.	115
65.	Northampton, Pa.	115
66.	Peoria, Ill.	115
67.	Whitestone, N. Y.	115
68.	Chester, Pa.	110
69.	Thomas, W. Va.	110
70.	Glastonbury, Conn.	100
71.	Olean, N. Y.	100
72.	Ramey, Pa.	100
73.	West Park	100
74.	Arnold, Pa.	95
75.	Braddock, Pa.	95
76.	Erie, Pa.	95
77.	St. Michael, Pa.	95
78.	Wheeling, W. Va.	95
79.	Lawrence, Mass.	85
80.	Toledo, O.	80
81.	Minersville, Pa.	75
82.	Portland, Oreg.	75
83.	Scranton, Pa.	75
84.	Mt. Carmel, Pa.	65

85.	Vandergrift, Pa.	65
86.	Auburn, N. Y.	60
87.	Camden, N. J.	55
88.	Dawson, Pa.	50
89.	Gary, Ind.	50
90.	Granville, N. Y.	50
91.	Keipert, Pa.	50
92.	Majestic, Ky.	50
93.	New Castle, Pa.	50
94.	Palmer, Mass.	50
95.	Phoenixville, Pa.	50
96.	Simpson, Pa.	50
97.	Smoke Run, Pa.	50
98.	Taylorville, Ill.	50
99.	West Easton, Pa.	50
100.	West Pullman, Ill.	50
101.	Wilkesbarre, Pa.	50
102.	Bridgeport, Conn.	45
103.	Spring Valley, N. Y.	37
104.	St. Francois, Mo.	30
105.	Bairdford, Pa.	35
106.	Buffalo, N. Y.	35
107.	Decatur, Ill.	35
108.	Whitinsville, Mass.	35
109.	Bentleyville, Pa.	25
110.	Johnstown, Pa.	25
111.	Plainsboro, N. J.	25
112.	Putnam, Conn.	25
113.	Rutland, Vt.	25
114.	Turners Falls, Mass.	25
115.	Unity Station, Pa.	25
116.	Warren, R. I.	25
117.	Webster, Mass.	25
118.	West Rutlan, Vt.	25
119.	Worcester, Mass.	25
120.	Adams, Mass.	20
121.	Mahanoy City, Pa.	20
122.	Augusta, Ga.	15
123.	Binghamton, N. Y.	15
124.	Des Moines, Ia.	15
125.	Youngstown, O.	15
126.	Westbury, N. Y.	15
127.	Auburn, Wash.	10
128.	Blue Stores, N. Y.	10
129.	Crabtree, Pa.	10
130.	Crompton, R. I.	10
131.	East Douglas, Mass.	10
132.	Harrison, N. J.	10
133.	Little Falls, N. Y.	10
134.	Long Island, N. Y.	10
135.	Malvern, Pa.	10
136.	Monessen, Pa.	10
137.	Northumberland, Pa.	10
138.	Oxford Furnace, N. J.	10
139.	Parksville, N. Y.	10
140.	Ramsen, N. Y.	10
141.	Rockland Lake, N. Y.	10
142.	Sayesville, R. I.	10
143.	Taylor, Pa.	10
144.	Washington Depot, Conn.	10
145.	Wellsburg, W. Va.	10
146.	Westerly, R. I.	10
147.	Williamstown, N. J.	10
148.	Cambria, Pa.	5
149.	Elmira, N. Y.	5
150.	Garfield, N. J.	5
151.	Hadley, Mass.	5
152.	Nemacolin, Pa.	5
153.	Olyphant, Pa.	5
154.	Ontario, Canada	5
155.	Watervliet, N. Y.	5

Не ждіть на нікого!

Не здавайтесь на нічию поміч!

Організуйте позичку у Вашій місцевости самі сейчас!

Гроші висилайте на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (Dept. 2)

1901 Columbia Rd., N. W.

Washington, D. C.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)

1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

ДО ЗАГАЛУ УКРАЇНЦІВ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА. І ОКОЛИЦІ.

Отсею дорогою подаєсь до відома, що

„Ліґа Українців Американських Сітізенів і бувших жовнірів американської армії" разом з Січовою Орґанізацією у Філядельфії, Па., при співучасти усіх Товариств і Братств

— устроює —

ВЕЛИЧАВЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

В ЧЕТВЕР, ДНЯ 24-ГО ПАДОЛИСТА (НОВЕМБРА) 1921.

о годині 1-шій пополудни

в „Метрополітен Гол", 717 Фермавт Аве., Філядельфія, Па.

На вічу буде промовляти **Др. Лука Мишуга,** та кілька визначних бесідників.

Того самого дня перед вічем о годині 10-тій рано відправиться соборна Служба Божа і панахида при співучасти дооколичного духовенства за полягших героїв за волю України. Потім усі удадуться на віче.

Український Народе:

Чи довго нам еще стояти з заложеними руками та приглядатись зимнокровно на муки, яких дізнає наш поневолений народ від відвічного ворога та ката Ляха. Чи знайдесь між нами яке закаменіле серце, аби незапротестувало проти тих страшних насильств та звірств. Ні і еще раз ні! Ми усі, як один муж, мусимо стати того дня до оборони наших поневолених братів та сестер і їх діточок. Наш грімкий голос мусить того дня відбитись не тільки об мури Вашінґтону, але мусить рознестись по цілому світу. Се буде голос розпуки. Ми мусимо запитатись світа, чому нас закуто в страшні ляцькі кайдани, тоді, як другим поневоленим народам давано волю та свободу. — Длятого на сім вічу не повинно бракнути нікого, хто тільки почуває себе вірним сином та донькою України. — Для зволочі, яка відноситься неприхильно до української справи, вступу нема.

271-72

Вічевий Комітет.

ЯК ЛЯХО-ТАТАРИ ПЕРЕВОДИЛИ ЛЯЦЬКУ КОНСКРИПЦІЮ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З днем 30. вересня с. р. Ляхи зачали переводити в цілій Галичині спис населення, ґрунту, худоби, будинків і т. д.

Річ ясна, що Ляхи хотіли перевести спис населення так, щоби показати перед світом, що ніби в Галичині їх є стільки Ляхів що й Українців або й більше, і що тому Галичина має належати їм.

Щобиж Українці не записались у вічну і безпросвітну неволю, по краю розкинено українські відозви в яких взивається, щоб українське населення уникало конскрипційних комісарів; аби прямо скривалося і не далося записати, мовлячи, що коли ціла громада не схоче записатись, то нікому нічого не станеться, а хто записався би, той шкідник української справи, той зрадник українського народа, той ворог своїм дітям.

Відозви сі зробили свою роботу. Українське населеннє поставилось до польської конскрипції ворожо, наслідком чого Ляхи ужили проти Українців острих кроків, варварських кроків.

З цілию конскрипції Ляхи зовсім не скривалися. Прим. в Яршеві, повіт Томашів, на Холмщині, головний конскрипційний комісар до своїх комісарчуків заявив таке: —

„Ви повинні подбати, щоби число польського населення на конскрипційних лістах піднести найменьше до 80 проц. Як буде зголошуватись 10 Українців, то записати треба 8 Поляками, а 2 Русинами. Тим робом осягнемо своє".

Не дивно отже, що Українці не давались записувати. Зате здичіла ляшня допускалась на Українцях всяких нелюдських надужить, які отсей й подаємо за старокраєвими часописами:

РОГАТИНЩИНА.

Дня 7. ц. м. в Рогатині жандарми побили Кулик Теклю, Федину Василя, решта 24 годинним арештом приневолені до підпису конскрипційного аркуша, а саме: Біленький Лев, Велитович Василь, Паньківський Василь, Демчишин Катерина, Івасевич Теодор, Собко Юстина.

В Бабухові дня 7. ц. м. відділ 6. п. уланів в Бережан, до 60 люда, почав перепис. Забрано дві фіри добра і відвезено до Бережан. У Івана Кордеса жовнірі забрали штани, вартости 10.000 марок; у Марії Скребач масло і яйця; у Василя Бабіва розбили колодку і забрали харчеві артикули; у Івана Забігача забрали жито; у Миколи Маслійчука розбили комору і забрали горох і харчі; у Марії Сас розбили комору і взяли діжку сира; у жінки Івана Саса, що лежала хора, розбили комору і забрали 50 кґ. муки, масло і сир; у Теклі Скибак розбили комору; у Михайла Драгана розбили комору і забрали горох, кукурудзу, муку, Ірину Кіценюк побили так, що вона, покровавлена; перед дальшими знущанями втікла через вікно; у неї забрали одіж і збіже; у Степана Наконечного розбили колодку; 10. ц. м. напали в ночі на вдову Марію Трояновську, вона сховалася, а жовніри забрали 50 кґ. гороху, масло й сир.

В Вербилівцях командант відділу уланів, після конференції з конскрипційним комісарем, звернувся до війська словами: „Чего стоіце?" На це гасло розбіглися жовнірі по селі. Командантом цего відділу був підкомісар рогатинської жандармерії Ґляйц. Він то мав з конскрипційною комісаркою учителькою Міллер оттаку цікаву розмову: „Чи вписуються?" На це комісарка відповіла, що ні. „То треба обіцяти бідним по два три морґа поля, а богатим цукор". На це відповіла йому комісарка: „Вес те я роблю, але кабани не хочуть вписуватися". У Івана Харишa в його неприсутности забрали овес і харчі. У Таньки Білоус розбили скриню і забрали нові черевики, золоті і срібні австрійські монети.

В селі Підгородє ходили улани 5 годин по домах; вони застали в хатах переважно жіноцтво. Стару 63-літну Гілюську Когут, що лежала хора в ліжку, побили та копали ногами за це, що словами протестувала проти грабежі. Недуга її в наслідок побоїв погіршилася так, що її відвезли до лікаря в Рогатині. Дівчину Марусю Кунь витрутили з її хати і побили, а зі скрині забрали 10.000 марок. У Михайла Стісака забрали все білля, 200 кґ. яблок і 100 кґ. пшениці та інші річи вартости яких 100.000 марок; били вдову Лопатяху та Жидівку Фриду Альтман за це, що не давали грабити папіросів та сірників. Абрумка Ротен тягали за бороду та казали чистити коні.

В Рогатині староста Франковскі відмовив директорови „Народньої Торговлі" Дудкевичеви приділу нафти, соли і цукуру, мотивуючи це тим, що люде не вписувалися.

ЯРОСЛАВЩИНА.

Мешканці села Корениці вже тиждень ночують по більшій части по полях, бо по селі навіть ночами ходить жандармерія з комісарами.

Село Согорів відмовилося взяти участь в переписі. Комісарі грозять прислати військо. Селяне посилають конскрипційних комісарів до метрикальних книг, якщо їм о спис людий ходить, а самі ніяких підписів не дають. Жандарми силою і насильно заставляють, кого зловлять, записуватися.

Від хати до хати ходить по селі Ришковій волі місцевий конскрипційний комісар, учитель, з польським академіком і жандармами і силою, приставляючи багнети до грудей, каже селянам давати підписи на аркушах, на яких без чиєнебудь згоди самі пишуть людей Поляками, а в найліпшому разі „Русинами". На питання селян, на що списують, жандарм відповідає: „Тобі хлопе до того зась, кажуть писати, то й пиши так, як кажуть".

СОКАЛЬЩИНА.

Приневолені до конскрипції, йдуть жінки до запису замість чоловіків і заявляють, що писати не вміють. В кождому селі по 8 жандармів. Війта з Бендюги побито до крови за це, що конче домагався записати його Українцем. Леся Шульгана з Христинополя арештовано, а при ревізії забрано йому 2.000 марок. Спроваджено його до староства в Сокалі, потому до арешту. Всіх інтеліґентів, що відмовили підпису, закликує староство до підпису під загрозою 3 днів арешту. Переведено дня 12. ц. м. ревізії у д-ра Семенчука в Свитажеві, у директора „Кредитового Товариства" Мазурка в Сокалі і урядників того товариства Коцка.

Арештовано священиків: Ковальського з Ванева, Голіяна з Осердова, Кашубінського з Угринова, Трешневики з Хоробрoго і Давидовича з Тартакова.

БОБРЕЧЧИНА.

В доповненню вісток про конскрипцію в бобрецькому повіті (180 ч. „Впереду") доносять нам, що в селі Підяркові, жандармерія змушувала людей ріжними погрозами до підпису, а на випадок опору казала приготовити підводи для арештованих. Дня 7. ц. м. явився в селі жандарм з Миколаєва і зарядив поставити варту з самих радних громадських при шкільному будинку, де урядував комісар.

СТАНИСЛАВВ.

П. І. Желехівский, урядник державної поліції зі Станиславова, прислав нам спростування нотатки, поміщеної в 176 числі „Впереду" з дня 4. ц. м. в якому пише: „Неправдою є, щоби конскрипційний комісар в Станиславові вписав проти моєї волі мою родину в місце української народности, на польську народність, натомість правдою є, що комісар вписав до конскрипційного аркуша так як це подала йому моя жінка. Підчас конскрипційного перепису мене зовсім в дома не було. — І Желехівський"

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

До Буська прибув урядник із староства в Камінці Струмиловій, уоружений в револьвер. Коли входив до хати, клав револьвер на стіл, ставив кілька питань і казав підписуватися. Коли його питано, чому не позволяє виповняти рубрик про національність і мову особисто, відповідав: „Це виповните пізніще в жандармерії".

У ЛЬВОВІ.

В конскрипційному комісаріяті при вул. Рутовского виповнено карний реєстр д-рови В. Мацькевичеви, урядникови „Земельного Гіпотечного Банку" за це, що написав по українськи на аркуші, що його конскрипція не обовязує. Комісар заявив, що по українськи читати не вміє і з карним реєстром відіслав його зараз до сусідної кімнати. Там йому заявив знову поліційний комісар, що вже має до діла з поліцією і буде відставлений за опір на поліцію і там посидить так довго, доки не виповнить аркуша, при чому предложив йому написати під сподом аркуша, що на конскрипцію згодився під примусом. В рубриці при належність згодився комісар написати „Східна Галичина" і зазначив, що конскрипційний комісар може там написати потім, що вважатиме відповідним. В той спосіб записано д-ра Мацькевича.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В Оровім жандарми зганяли людей до конскрипції. — В Трускавці арештовано селянина Ґуту і засуджена на 7 днів арешту.

В Дрогобичі комісар староства д-р Шніцель кождого дня засуджує кількох людей на арешт. Непідписання конскрипційного аркуша кваліфікує він як „опур владзи" та примінює „Пругел-патент". Цей комісар або не знає закону, або надуживає своєї влади.

РОГАТИНЩИНА.

Досі на 103 сіл списано всего населення в 20 селах, а по відчисленню с. Козар, де комісареви відібрано всі конскрипційні списи, остає сьогодня всего 19 сіл (неточно) записаних. Від конскрипції відмовилися майже всі польські села і мазурські кольонії (пр. Журів, Радванів, Городків, Григорів, Славентин, Скоморохи нові і др. По селах є військо. По деяких селах жовнірі самі вели протиконскрипційну агітацію (Підгородє, Черче, Заланів). Комісарі по більшій частині ходили списувати населення в ночі, аж до 4 год. рано. Жовнірі будили селян биттям шиб, а коли ніхто не відзивався, влазили до хат і брали, що попало в Пукові, Явчу, Підгородю, Черчу, Заланові, Путятинцях, Бабухові, Конюшках і др.). В Пукові знищено село кавалерією і арештовано 20 осіб, яких по дводеннім арешті випущено. Кромі цих арештовані священника Соловій, селяне Сверида і Бандурка сидять досі. Найбільше знищено майно Свериди. В с. Бабухові арештовано війта Гринцишина. В с. Конюшках понищено кількох господарів і свящ. Рудницького. В. м. Бурштині за проводом купчика Коцана вписалося кількох міщан. В с. Бовшові досі вписалося ледви 8 господарів. Скоморохи, Славятин, Свистільники понищені військом, вписаних заледви по кількох з села. С. Стратин з околицею не вписалося зовсім, так що навіть до деяких сіл комісарі ще досі не заходили. На залужу комісар списував сам без зізнань селян. Бито по лиці ґімназиста Шмулька за те, що мовчав на запити комісара. В с. Беньківці не вписався ніхто, крім римо-католиків. В місточку Книгиничі побили жандарми 5 господарів, між ними Василя Хомина (цей бідачиско дістав вже до тисячу буків від 1919 р.). якого побитого жандарми викинули до рова і заборонили до него приступати. Арештовано Івана Поридка. В Явчу ограблено селян Масловського, Цапа, Левицьких і Сьому. Комісарем тамошній учитель, школа замкнена вже 4 тиждень. В Долинянах записаних всего 8 господарів. В Помолятах 20. Більшість вписалася по селах: Виспа, Валючин, Оскресінці, Чернів, Вишнів, Бакшівці, Демянів, Бурштин (всіх 19). В инших селах списаних можна почислити на пальцях.

ГОРОДЕНЩИНА.

До Торговиці пільної прийшов відділ кавалерії, який побоями і накладанням контрибуції зневолює селян вписуватися. В селі Глушкові також при жандармській помочі вдалося дещо списати та виготовлені вже акти хтось таємно викрав. В звязку з цим переведено ряд ревізій і на знані доноси арештовано студ. Ю. Мелимуку, на якого складено вину невдачі в тих двох селах, а пізніще і П. Реґуша. До с. Рашкова прийшов також відділ уланів. Комісарі виповнюють друки самовільно. Деякі з них на заяву Українець" пишуть лише „Русін", а про приналежність всі вони й не питають нікого, а пишуть самі „Польска".

СНЯТИНЩИНА.

В справах конскрипції прибув до села Белелуї станіславівський воєвода Юристовскі, а зараз по його відїзді прибув ескадрон кавалерії з машиновими крісами. З села пригнано до Снятина 12 жінок з дітьми і 2 чоловіків, яких записано. Комісарі М. Керніцкі і Олумбовіч дістали нервових атаків.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

В Добротворі всі відмовилися від конскрипції мимо того, що жандарми і поліція докладали всіх старань, щоби примусити до виповнювання ліст. Коли це не помогло, спроваджено військо. На кождому обійстю приміщено по двох жовнірів і по два коні. В асистенції війська комісарі самі виповнили лісти.

СКАЛАТЩИНА.

В селі Камянках комісар всіх Українців, яких назвища кінчаються на „ський" і „цький" записав Поляками, решту „Русинами".

КОСІВЩИНА.

В Кутах улани з офіцером на чолі заїхали в часі, коли Жиди відправили з приводу свята молитви, вибили піками вікна, а Жидів страшили погромом.

В Кутах старих забирали овес, сіно, казали людям зносити собі яблока і грозили вітовни, що дістане 50 нагаїв, як не принесе їх на час, а на старокутській толоці забрали барана та побили пастуха.

В Кобаках ділялося подібне, забрано добра на кілька фір.

В Смоднім, коло Косова взяли вола.

Що діється в горах, ще не знати.

ПЕРЕМИШЛЯНЩИНА.

В селі Полтава зелізничий підур, Матвій Михалюк і зелізничник Степан Час виповнили конскрипційні карти в цей спосіб, що в рубликах: „приналежність" написали: „на разі жадна", а в рубриці „заняття до війни і теперішне": „до 1919 р. зелізничий підурядник, тепер не повнить служби лиш тому, що є Українцем". Це так обурило місцеву учительку Грибову, яка була комісарем, що зараз відіслала друки на постерунок жандармерії в Задвірю. Другого дня ранком прийшов командант постерунку Петро Вуйцік з жандармом, але тому, що не застали названих в дома, перевели ревізію в Михалюка, яка тревала від год. 6.30 — 11 в полудвне, закидаючи його жінці, що її муж списує хлопців до „Соколув". До дочки знову, яка училася до матури, звернувся культурний україно жер Вуйцік зі словами: „По цо вам учіць сєвн? Научіцелі, попі і адвокаци ваші совн найвенкшимі здрайцамі польскеґо панства. Ваш мовнж — то паршива овца. Ми мусіми всистких паршивих овце винішчіць, бо оне запаршивеон всистких". Так само перевели ревізію у селянина Гринька Панькова. Другого дня арештували Михалюка і Чиса і відвезли до Перемишля.

ЯВОРІВЩИНА.

В день конскрипції(1. жовтня, селяне в Щеплотах усі скрилися по полях і лісах. В неділю по полудни слідуючого дня комісар спровадив кінницю, що розташувалася по стодолах селян. Хапали, тягнули, що хотіли, збіже, пашу і зробили лови на гуси, кури, яйця, сир, масло, хліб і т. п. В ночі знасилували в домі сиріт троє дівчат. Арештували Г. Дашевського і Ф. Роїка та відставили їх до староства в Яворові. Там передержали їх в тюрмі через 4 дні. В яворській тюрмі не стало місць для арештантів.

НАУКОВА ПРАЦЯ У КИЄВІ.

Українська преса приносить звістки, які свідчать, що наукова праця в Києві, не дивлячись на нечувано тяжкі умови економічні й політичні московсько-большевицького окупаційного режиму, не припинилась.

Про се свідчать київські видання, які недавно одержано у Львові. Найцікавійшими є „Звідомлення про діяльність української Академії Наук у Києві до 1. січня, 1920" та „Головнійші правила українського правопису", ухвалені офіційно Академією. Короткий зміст сього звідомлення подав д. Юрій Полянський в своїй статті „Українська Академія Наук в Києві" вміщеній в ч. 192. і 193. „Українського Вістника". Справі розгляду академічних правил правопису присвятив на сторінках тієї газети в ч. 194 і 195. відомий український учений М. Возняк статтю „Академічний правопис", в якій висловив свої спостереження із західно-українського становища.

На його думку для „святої згоди" Галицька земля повинна приняти всі правила академічного правопису за виїмкою 4. правила про апостроф, непотрібний з огляду на свою непрактичність та неестетичність". При добрій волі й уступках можна приготовити грунт на недалеку реформу теперішнього академічного правопису в такім напрямі, щоб зреформований правопис принявся загально. Зміст сеї реформи крім апострофа мусить охопити правопис чужих слів в українській мові.

Із видань Українського Наукового Товариства в Києві згадаємо про такі книжки:

1) М. Шарлемань. Звірі України. Київ, 1920, під редаґованнем академика М. Кащенка.

2) І. Щоголів. Словник української ентомольоґічної номенклятури. Матеріяли до української природничої термінольоґії, т. І. Київ, 1920.

3) Російсько-український медичний словник. Матеріяли до української медичної термінольоґії. Зібраний і влаштований під редакцією В. Галина. Київ, 1920, 144 сторін.

4) „Зоольоґічний журнал України", під редакцією М. Шарлеманя. Державне видавництво. Київ, 1921.

Всі вони мають велику наукову вартість і є цінною вкладкою в скарбницю української науки.

Нові книжки по зоольоґії на Україні. „Книгоспілка" друкує тепер такі книжки: Е. Гекель: „Природа і люде" (переклад з німецької мови); Е. Гекель: „Світова загадка" (переклад з німецької мови під редаґованнем М. Шарлеманя). В. Бельше: „Походженне людини" (під редакцією О. Алеша).

Цілком виготовлено до друку: „Походженнє родів" Ч. Дарвіна, та „Краса природи" Д. Леббока (переклади з анґлійської мови Л. Шульгиної під редакцією М. Шарлеманя).

„Переліт птахів" д-ра В. Екарта (переклад з німецької мови під редаґованнем М. Шарлеманя), „Акваріюм" Шмідта та „Історія зоольоґії" Буркхарта.

Літературна комісія відділу природничих наук готовить до друку підручник зоольоґії для другого ступеня навчання, який склав Марченко.

Член Зоольоґічної Секції Українського Наукового Т-ва Парамонів з поручення секції орґанізував у гирлі Дніпра постійний пункт для спостережень переліту птах, життя риб, комах і т. п. З комах найпильнійшу увагу Парамонів звертає на двокрильців, про яких життє на Україні майже зовсім нічого не знаємо.

НОВІ КНИЖКИ.

„**Поза межами болю**", др. Осипа Турянського .... .50

„**Земля**", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50

„**Царівна**", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50, в люксусовій оправі $2.00

„**Скошена лілія**", траґедія от. Fl. Думича .... .50

Замовлення і гроші належить слати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th Street, New York, N. Y.

ПОЕТ.

Був собі раз один хлопець дуже бідний — такий бідний, що цілком нічого не мав. Він ходив собі з села до села, з міста до міста, — часто блукав лісами та полями.

Одного разу вийшов він на високу гору, що на ній сидів орел.

Орел дав йому одно своє перо.

Коли хлопець виходив, зранився в груди й кров присла з рани.

Він затяв перо й почав на стіні скелі, вмочивши орлине перо в своїй крови, писати дуже гарні річи. І довго так був на сій горі й писав орлиним пером. Відтак забажав знову зійти між людий — орел зніс його на своїх крилах на долину.

І знову ходив хлопець із кривавою раною по всімсвіті, а де прийшов, писав орлиним пером, умоченим у своїй крови, на скелях, на стінах хат, у лісі на біленькій корі берези.

А писав так гарно про се, як люди люблять одні других, як дерева розмавляють, як птички купаються в ранній росі, та співають сходячому сонцю! А вже найкрасше писав про тую долю нещасних сиріт і так їх жалував, що його власні сльози падали на сі букви й застигали правдивими перлами. І читали люде сі слова й дивувалися хлопцеви та тішилися ним і думали, що добре в країні, де є такі люди.

І назвали його поетом.

Раз забажали люде віддячитися хлопцеви за його труд кровавий.

Прибігли кравці й шевці та убрали його гарно, кухарі нагодували.

Прийшов лікар і перевязав рану, щоби кров, що спливала, не томила молоденького серця, та забboронив остро писати кровю щонебудь. Купець приніс у гарнім каламарі чорнило, а золотник оправив орлине перо та прибрав самоцвітом.

А володар сеї країни запросив поета до себе, подарував йому золоте крісло та іменував членом своєї ради.

Незадовго забув поет, за що люде так обдарували і вивисшили його і він перестав писати; займався справами держави, заключав угоди з купцями, дороблявся маєтку.

Залюбки розпирався на своїм золотім кріслі. А люди цілої країни посумніли та казали, що богато красше було, коли сей поет, ще як обдертий хлопчина блукався по світі та кровю зпід серця свойого писав і слізми-перлами плакав.

Галя.

ДОПИСІ

ГАМТРАМК, МІШ.

Народне віче.

Дня 16. жовтня б. р. за стараннем нашого священика о. Добротвора і кількох тутешних переселенців були скликані надзвичайні загальні збори, на котрих зістав вибраний комітет, уповажнений до збірки гроший на закупно бондів Української Галицької Републики. До того комітету увійшли: о. Д. Добротвор, предс.; Іван Заблоцький, кас.; Николай Крук, секр.; Семен Лебедь, Теодор Мусій, Олекса Чорний і Андрій Патра, контрольори.

Рівночасно ухвалено скликати загальне народне віче, на котре постановлено запросити вашінґтонського представника нашого правительства, д-ра Л. Мишугу.

В неділю, 30. жовтня, о 2-гій годині пополудни „Українська Хата" була набита по береги цікавим народом. Не бракувало тут і наших противників, котрі мабуть думали зробити з д-ром Мишугою таку штучку, яку зроблено з д-ром Цеґельським у Клівленді. Але їх бажанне не сповнилось...

Предсідатель тутешного комітету, о. Добротвор, привитав зібраних короткою промовою, представив ціль віча і попросив вибраний і уповажнений до збірки комітет, аби заняв призначені для себе місця, а відтак попросив до голосу д-ра Мишугу.

Др. Л. Мишуга, зложивши привіт в імени галицького правительства під проводом д-ра Петрушевича, заявив, що не за долярами він приїхав до нас, а поділитися з нами сим, що в його серци склалося. Його щирі слова зворушили неодного до сліз. Про згадку устрою за часів українського правительства на нашій рідній земли здавалося, що неначе якийсь лагідний вітрець повіяв, бо можна було бачити, як неодин з присутних втягав у себе сей вільний лагідний воздух і неодному майнула думка, що коли би наш край визволився з ляцької кормиги, то він на крилах злетів би до свого рідного гнізда. Неодин вічевик затискав також зуби з лютости, коли почув про кривди, які Ляшня робить нашим братам у їх рідній хаті. В своїй півторагодинній промові шановний бесідник розказав про всі воєнні походи і переговори, де які були, і так усе представив ясно, що і наші противники не мали що говорити, лиш головами кивали. При кінци промовець обяснив пляни нашого правительства і завзивав людий, аби помогли сему правительству, котре бореться за висвободженне нашої рідної країни з ляцької неволі. Бо коли наші браття віддають усе, що мають, і свої буйні голови кладуть на жертвенник вітчині, а другі по тюрмах валяються і по чужині скитаються та з голоду гинуть, то ми тут не повинні бодай хоть маленької суми пожалувати на ратунок своєї вітчини.

По скінченню інтересної промови д-ра Мишуги, перериваної зчаста оплесками, предсідатель попросив, аби присутні зголошувалися до слова. Говорив п. М. Гарматюк, котрий заохочував присутних до національної позички, а по нім мав бесіду п. Й. Крупка, котрий дав красний примір з історії про шкоцького короля і павука. Той король шість разів пробував відбити свою вітчину від неприятеля і все йому не вдавалося. Він уже стратив був надію, аж спостеріг раз павука, який гойдався поміж двома деревами. Обсервуючи того павука, король запримітив, що він шість разів намагався звязати свою сітку між обома деревами, але все надармо. Аж за семим разом неструдженому павукови вдалоея перекинути свою павутину з одного дерева на друге. Се було для того короля наукою. Він семий раз спробував своєї сили, зібрав докупи всю свою армію, вдарив відважно на ворога і відніс світлу побіду. Таксамо і ми, Українці, не повинні падати на дусі, але взятись усіми силами до праці, а з певностию побідимо!

По сім зголосився до слова один з Лейбових попихачів, котрий дав запит, чи наше правительство удавалося коли з просьбою о поміч до большевиків. Др. Мишуга відповів, що ні, і чому ні, та представив, де і які переговори були. Справа була дуже ясна, однак нашому комісареви се не сподобалося, бо він зі своєю армією на се не прийшов, аби бути спокійним і не зробити жадної авантури. Отож він попросив о слово, а що др. Мишуга уважав його за чесного чоловіка, то просив, аби йому позволено говорити. Згаданий комісар, тов. Соболь, виняв зпід пахи цілий оберемок большевицьких „Єжедневних Вістий" і книжку „Рік на Великій Україні" та став доказувати д-рови Мишузі, що він говорив неправду. Др. Мишуга хотів йому щось відповісти, але змобілізована большевицька голота почала метушню і хотіла ціле віче розбити. Та тут, мов зпід землі, зявилася сторож безпеченства, а наш комісар, немов щур, кинувся взад шукати за мисячою норою. Не знайшовши її, він опинився в руках сторожа, а решта ворохобників, повидівши, що їх пляни на ніщо не придадуться, понасували шапки на уха тай повиходили, бомкаючи щось під носом, зробивши місце для тих, котрі стояли попід стіни.

По пяти мінутах перерви публика знов успокоїлась і др. Мишуга вияснив усе, що входило до закидів, а присутні були вдоволені, що позбулись авантурників. Предсідатель завізвав присутних, аби кождий приносив до стола те, що може, а також прочитав імена тих, котрі вже попередно записалися на позичку. І знов настав рух на гали. Зі всіх боків зближалися люди і приносили, хто кілько міг, так, що як успокоїлось і секретарі зробили обчисленне, то показалося, що бракувало 10 долярів до тисячки. Коли се подав до відома публиці предсідатель, то п. Тимко Тригуб ніс підскоком до стола бракуючу десятку, а ціла галя греміла від оплесків, бо се був доказ протесту нашим авантурникам.

Тепер зголосилася до слова друга партія невдоволених, а се тутешні Борискові агенти. Перший з них говорив тов. Потороха, котрий скритикував політику наших провідників в Америці і завзивав до єдности, та щоб уэятись до урядників У. Н. Союза, бо мабуть вони не добре господарують. Задля нерічевої бесіди предсідатель відобрав йому голос, але його місце заняв зараз другий Борисків приклонник, тов. Підгайний. Йому стало завидно, що зібрана тисячка не піде на пропаганду Борисківців, тож хотів знати, що знею станеться, і запитав о се д-ра Мишугу. Др. Мишуга вже мабуть пізнав, що питаючий має на думці, тож запитався його: „А ви, товаришу, купили бонд?" Підгайний спустив ніс на долину, тай сів, а др. Мишуга попросив його: „Дайте 10 долярів на бонд, то я вам дуже радо сю справу вияснию". Але „товариш" не хотів дати, а пробував боронитись. І повстала знов метушня і знов сторож безпеченства вивів за двері одного кириника.

Тут др. Мишуга знов вияснив справу, але се було всім відомо, бо всі люди знали, на що свої гроші складали.

Предсідатель віча, зауваживши, що вже було пізно на дальші дискусії, бо др. Мишуга мав їхати на друге віче до Дітройт, перепросив присутних і замкнув віче. Загула пісня „Не пора" і „Ще не вмерла", а публика з вдоволеннем почала розходитись.

От так закінчилося славне віче в Гамтрамк, з котрого майже всі вдоволені, бо всі мали голос, а й збірка піде несогірше, як усі зложать те, що пообіцяли. А наші авантурники вже раз будуть знати, що де їх не просять, там киями виносять... Та вони не мають що скаржитись на лихе обходженне з ними, а ми скажемо від себе, що з ними інакше не мож обходитись. І ніхто нам не подивується, бо хто знає Дітройт і Гамтрамк, сей знає, яку силу тут большевія мала — а се тому, що тут під боком знаходиться бувший Народний Дім, котрий большевики перехрестили на стацію авантурників, назвавши його „Робітничий Дім". Там то власне згаданий комісар Соболь, Лях з чорним піднебінням, потрафив у наших збаламучених авантурників добитися ранґи найвисшого комісаря. Як бачимо, то наші „больші" мало де мають українських комісарів, тілько самі чужинці, як Жиди, Москалі та Поляки.

Щодо Борискових агентів то і тих є тут ще з дозин. Вони нібито обстоюють за робітником і за справедливостию та бачать чуже під лісом, а свого під носом не бачать. Вони мабуть забули за свої справозданя з „Українського Дня", за битте цвячків та за збірку на друкарські машини на Велику Україну. На нашу думку то до всяких справоздань мають право ті, котрі свої гроші на щонебудь складали, а більше ніхто. А ми, вірні сини Неньки України, будемо давати свої жертви доти, доки наш край не визволиться з ляцької неволі. А нашим авантурникам скажемо, що їх місце кирині на Марсі.

М. Крук, секр.

(Від Редакції: Про тесаме віче ми дістали гарну, з гумором написану допись від п. С. Лукавецького з Гамтрамк, але — на жаль — з недостачі місця помістити її не можемо).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЦІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Николая, від. 106, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться о годині 1.30 пополудни в неділю, 27. листопада, в гали парохіяльній при ул. Оклей і Райс. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження. — М. Турко, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 27. листопада, в церковній гали при ул. 7-мій і Карсон. На той мітінґ повинен кождий член явитися, бо є важні справи до полагодження, а то справа галицької позички і инші. На минувшім мітінґу було ухвалено, що як член не явиться на той мітінґ, то заплатить кару $1.00. — Г. Ревть, пр.; М. Німіць, кас.; С. Войтович, секр.

UNITED STATES LINES ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА ВЕЛИКІЙ ВІДІЗД НА КОРАБЛИ ДЖОРДЖ ВАШІНҐТОН.

Корабель Джордж Вашінґтон, перший корабель Юнайтед Стейтс Лайнс, відпливе з Ню Йорку 8-го ґрудня до Плимавт, Чербо і Бремен на святочний відізд. Джордж Вашінґтон є се найбільший і найскорійший пасажирський корабель під американською флягою і є гарно умебльований від покладу аж до споду. Поважні критики, які мали спосібність бачити та переглянути його, кажуть що Джордж Вашінґтон робить враження американського готелю або клюбу з його модерними вигодами. Юнайтед Стейтс Лайнс удостоїлася богато похвал наслідком такого модерного уладження і вигід на своїх транс-атлянтицьких кораблях і богато досвітних подорожуючих які їхали на Джордж Вашінґтон говорять, що його кухні нема рівні. В розмові з урядником лінії, показуєся, що пасажирі третої кляси знайдуть нові урядження для їх вигоди в часі їзди. Говорять, що третої кляси каюти є надзвичайні в їх уладженню, чого вершком є велика і гарна їдальня, осібний покій для курців, покій відпочинку і поклад для променади.

Відізд корабля Джордж Вашінґтон приготовано так, що є доволі часу задумуючим ним їхати, поробити собі всякі покупки перед Різдвом та приїхати в свої давні сторони.

Сей виключний відізд Джорджа Вашінґтона сподіються, побільшить популярність Юнайтед Стейтс Лайнс.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ в честь незабутого нам Ґенія Кобзаря Т. Шевченка 60 літних роковин смерти відбудеться в суботу, дня 26. падолиста с. р. о годині 7.30 вечером під числом 240 Willard Ave., South Providence.

Програма концерту в 19 вступах, спів, деклямації і відчит. Вступ вільний. — За концерт: Шкільний Комітет. 72-73

NEW HAVEN, CONN.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ відбудесь в четвер, дня 24. падолиста с. р. в Hermanson Hall, 158 Crown St. від 2-ої години пополудни до 12-ої години в ночи. Запрошуеться всіх Українців з Ню Гейвен і околиці прийти на сей баль щоби разом забавитись. Буде грати добра музика, буфет з напитками і перекусками, почта любови і т. д. За вдоволенне ручить

72-73 КОМІТЕТ.

ДО ВІДОМОСТИ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ В ОБУРН, Н. Й. І ОКОЛИЦІ!

Перший Український Базар устроений парохією св. Ап. Петра і Павла в Auburn, N. Y. можна відвідувати кождого вечера і неділю від дня 20. падолиста до 26. падолиста 1921 в гали Кащака, cor. Perrine і Washington Street. Початок кождого вечера від години 7-ої до 12-ої в ночи. На базари будуть ріжнородні виграшки, повно кіосків з ріжними крамами, ручні роботи і всілякого рода предмети. Буфет з напитками і перекусками, товариські гри і забави і богато несподіванок, як також почта любови. Кождого вечера будуть танці при знаменитій Нодаьо орхестрі. Вступ від особи на цілий тиждень 25 центів і одного цента воєнного податку. 65-73

Запрошуєсь отсею дорогою весь український загал, так місцевих як і позамісцевих, всі братства, товариства, сестрицтва. Проситься сусідів і чужинців, щоби взяли як найчисленну участь. До побачення на Базарі.

КОМІТЕТ.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Голоситись устно або писемно до: 95-
T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

ФАРМА 155 акрів з великим озером і садом, дім з 15 кімнат, 15 коров, 4 ялівки, 1 бик, 3 коні, 300 курей. Дохід за молоко і яйця 300 долярів на місяць. Пів милі від міста. Крім сеї маємо богато других фарм до спродажи. Голоситись до: 71-73
PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th Street, New York City

НА ПРОДАЖ ФАРМА

110 акрів, 80 ораної чорної землі, 30 акрів доброго ліса, всі забудовання як нові; 10 коров, 2 коні, 6 безрог, 130 кур, гуси і качки; 35 миль від Нюарку, Н. Дж. Ціна $6.000, готівки $3.000. Маю другі фарми менші і більші. Пишіть до: W. PASKA, 424 So. Park Street, Elizabethport, N. J. 69-75

ПИСАННЯ ВИННИЧЕНКА.

Винниченко — се безперечно один з наших найвизначнійших писателів. Його твори є дуже цінні так із-за інтересного змісту як також із-за оригінальних гадок. Варто їх читати! Ось вони:

Том. I. Краса і сила та инші оповідання
Том II. Голота й инші оповідання
Том III. Боротьба й инші оповідання
Том IV. Кузь та Грицунь і инші опов.
Том V. Історія Якимового будинку й инші оповідання.
Том VI. Рівновага. (Роман з життя емігрантів).
Том VII. По—Свій. (Повість).
Том VIII. Божки. (Продовженне повісти „По—Свій"). 5
Том IX. Босяк і инші оповідання
Том X. Чесність з собою. (Роман).
Том XI. Хочу й инші оповідання.

ВСІ ТОМИ ПО 90 ЦЕНТІВ.

Біля машини .... .10
Голод 5
Контрастси 10
Кузь і Грицунь 8
Записка книжка 5
Між двох сил. (Драма) 50

Замовлення і гроші належить слати на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th St., New York, N. Y.

Приймається передплата на
„УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР"
одинокий офіціяльний орган Галицького Уряду. Виходить раз на тиждень. Передплата виносить півріччо 1 доляр, річно 2 доляри.

Адреса управи часописи:
„UKRAINSKYJ PRAPOR",
Langegasse 5/6, Wien, VIII, Austria

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Хто знавби адресу о. НЕСТОРА ДРОГОМЕРЕЦЬКОГО, зволить повідомити Остапа Селянського, студента мед., Praha, Nusle I., Belka c. 49, p. Sekyra. 72

Пошукую свого брата ІВАНА МЕТРИНУ. Він сам або хтоби о нім знав нехай пише на адресу: Onufrej Gudz, Ukr. Voj. Tabor, 4. Sotnja, Yosefov, Czecho-Slovakia. 72-73

Хто знавби що про пана Яця Макогона, уродженого у Вязові, повіт Жовква, Галичина, котрий перебуває від кількох літ у Сполучених Державах Північної Америки, зволить ласкаво донести на адресу Ілиї Николина у Відні, VII., Бургассе 2 (Готель Гелер) або до Василя Загаєвича, 150 Вест стр., Норт Рівер Готель, Ню Йорк, Н. Й. — Проситься о передрук в инших газетах. 69-73
Анна з Кохалевичів Николин.

НА ПРОДАЖ АБО ДО ПЕРЕБРАННЯ ПІД ЗАРЯД ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ, вироблений бизнес, корнеровий стор, положений в добрім місці. Інформації уділить KYRYLO PIDDUBCZYSZYN, 844 Newark Ave., Jersey City, N. J. На особисті запити в справі продажи належить голоситись вечером на те саме число. 69-72

На продаж ДЕЛІКАТЕСЕН І ГРОСЕРНЯ, корнеровий штор, в добрім місци, межи Українцями і Славянами. Старі костумери. Великий і свіжий стак. Добра нагода купна для української родини. Голоситись впрост до штору: 214 Warren St., Jersey City, N. J. 70-72

НА ПРОДАЖ САЛЮН з причини виїзду до краю. Бизнес вироблений межи Українцями, Росіянами, Поляками і другими. Ціна дуже приступна. Голоситись особисто на адресу: John Kopko, 320½—6th Street, Jersey City, N. J. 71-76

На продаж СИГАР І КЕНДИ ШТОР, а також є 4 мешкальні кімнати. Спродається з причини переходу до другого бизнесу. Голоситись до штору: 154 Pavonia Ave., Jersey City, N. J. 270-72

Добра нагода хто бажав би набути КНИГАРНЮ І КЕНДИ ШТОР разом, в добрім місци коло церкви, близько школи української і анґлійської, бизнес добре вироблений. Причина: виїзд до краю. Прошу голоситися до Українського Базару, О. Микитюк, 2329 Grayling Avenue, Detroit, Hamtramck, Mich. 71-72

NEWARK, N. J. УКРАЇНЦІ ПОЗІР!
П. З. Павлик отворив перворядний РЕСТАВРАНТ при 112 So. Orange Ave. Отворено від 6-ої години рано до 2-ої години по півночи; потрави смачні, услуга знаменита. Приходіть а непожалуєте. 70-72

НИКОЛАЙ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York
Український склад мясних виробів найліпшого ґатунку, як: старокраєва ковбаса, шинка, вуджена солонина, кишки і сальцесон свого власного виробу. 59вп—
Ціни умірковані, услуга чесна.

ЩАСЛИВІ ДНИ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати анґлійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по анґлійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:
FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

БІЛОРУСЬКЕ ПРЕСОВЕ БЮРО В РЕВАЛЬ, ЕСТОНІЯ, В ЕВРОПІ

подає отсим до відома, що при цім бюрі є відділ для вішукування родин і знакомих в Европі, як також уділяється всякі інформації і познакомлюється з білоруською пресою і літературою. Адреса:
Europa, Estonija, Reval,
Post kast 153,
BELORUSSKOJE PRESSBURO.

Хто з Українців тут в Америці пошукувавби кого в Білоросії, Естонії і Латвії і в других краях Східної Европи, нехай звернеся до сего бюра. 66,8,0,2

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляєсь Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1922 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що в остатних днях вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

136 (2 пакунки), 384 (2 пакунки), 274 (2 пакунки), 364, 292 (2 пакунки), 96 (3 пакунки), 183, 243, 139, 336 (2 пакунки), 92, 56, 50, 214, 379, 118, 140, 235 179 (3 пакунки), 316 (3 пакунки) 106 (3 пакунки).

Всі повисші вимінені посилки зістали вислані American Railway Express дня 19. падолиста. Котрий би з висше згаданих Відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить адмін. „Свободи".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".